

Sanat Türü
2D

1. GİRİŞ ETKİNLİĞİ (6-7 DK)

Çocukların hayal gücüne dayanarak kendi bedenlerinin sesini bulması ve o an içlerinden gelen sesi çıkarmaya özgürce karar vermesi.

Eğitmen müzede 2 boyutlu resim/çizim/fotoğraf/duvar resmi... olan bir salon seçer. Çocuklar sergi odasında serbestçe gezer, sonra odanın uygun bir yerinde çember şeklinde buluşurlar.

Eğitmen, çocuklara kendi içlerinden gelen bir sesi çıkarmalarını söyler.

“Çocuklar, şimdi hepimiz farklı bir ses yapacağız. Aklınıza ilk gelen sesi çıkarabilirsiniz! İslık, şarkı mırıldanma, alkış sesi... Parmaklarımızı, ayaklarımızı, bedenimizin herhangi bir yerini ya da etrafımızda olan bir nesneyi kullanabilirsiniz. Şimdi sırayla ve tek tek sesleri yapacağız.”

2. ANA ETKİNLİK (30-35 DK)

Çocukların resim veya fotoğraf gibi görsel eserlerle çalışırken görselden işitsel geçmeyi serbestçe deneyimlemesi, tek tek ve grup olarak eserlerin ses kayıt arşivini birlikte oluşturması.

Çocuklar sergi odasında serbest dolaşır, eserleri inceler. Eğitmen, küçük kağıt ve kalemler ile ses kayıt cihazını hazırlar.

Her bir çocuktan o sergi odasında en beğendiği eseri seçmesi istenir. Ama çocuklar hangi eseri seçtiklerini birbirlerine söylemezler. Seçtikleri bu eserden yola çıkarak bir ses hayal etmeleri istenir. Bu ses, eserde gördüğü bir öğe ile ilişkilendirdiği veya o eserin aklına getirdiği bir ses olabilir. Gerekirse, yardımcı olacak sorularla çocuklar desteklenir.

“Şimdi herkes sessizce eserleri inceliyor. Dikkatle bakıp aralarından en sevdiğiniz eseri seçmenizi istiyorum. Ama birbirimize hangi eseri seçtiğimizi söylemiyoruz. Seçtiğiniz esere bakarken nasıl bir ses hayal ediyorsunuz? Bunu düşünün. Neler var bu eserde? Siz bu esere bakınca neyin sesini duyuyorsunuz?...”

Çocuklar çember olurlar. İlk turda, kendi hayal ettikleri sesleri tek tek, sırayla yaparlar. Eğitmen sesleri kaydedeceğini, az sonra hep beraber dinleyeceklerini açıklar. Müzede o sergi odasının bir ses kaydını yaratmış olurlar. Eğitmen bu turda kayıt alır ve sonra kaydı her beraber dinlerler.

“Şimdi herkes tek tek o hayal ettiği sesi çıkarıyor. Siz sırayla yapıyorsunuz, ben de kaydediyorum. Sonra birlikte dinleyeceğiz. Bu müze gezimizin ses kaydını oluşturuyoruz.”

➤➤➤ **Öneri:** Eğitmen, ses kaydı alacağını kayda başlamadan mutlaka belirtmeli, çocuklardan onay almalıdır. Eğitmen yalnızca kendi telefonunu kullanır, çocuklar telefon kullanmazlar.

İkinci turda, sırayla her çocuk yine aynı sesi yapar; eğitmen bu sesin hangi eserden olabileceğini diğer çocuklara sorar. Çocuklar eserlere yeniden göz atar, tahminlerini söyler.

“Şimdi bir kere daha aynı sesleri yapıyoruz ve arkadaşlarımıza soruyoruz: “Bu ses hangi tablodan geliyor olabilir?” Herkes tahminini söylüyor.”

Çocuk Sayısı
5-15 çocuk

Süre
Yaklaşık 40 Dakika

Yer
2 boyutlu (2D) eserlerin bulunduğu bir oda

Malzeme

1. Çocuk sayısı kadar post-it (küçük kağıt) ve kalem
2. Cep telefonu veya ses kayıt cihazı

Eğitmen çocuklara kağıt ve kalem verir. Her çocuktan çıkardığı sese karşılık gelen, onu çağrıştıran tek bir sözcük düşünmesini ve kağıda yazmasını ister. Çocuklar yazmayı bilmiyorsa o sözcüğü çizmeleri istenebilir. Çocuklar tek tek sesi çıkarır ve sözcüğü söyler.

“Şimdi herkesten, kendi çıkardığı sese karşılık gelen veya o sesi çağrıştıran bir tek sözcük düşünmesini istiyorum. Düşünün ve kağıtlarınıza yazın. Önce sesi çıkarıp sonra sözcüğünüzü söylüyorsunuz. Herkes bu sözcüklere dikkat ediyor, sonra kullanacağız.”

Çokdillilik/Dil Desteği: Çocuklardan bu sözcükleri bildikleri başka bir dilde söylemeleri istenir., Mümkünse, aynı sözcüğün diğer dillerdeki karşılıkları da kağıtlara yazılır.

”Peki bu sözcüğü başka bir dilde söylemeyi bilen var mı? Yazmayı bilen var mı? Aynı sözcüğü birkaç dilde söyleyebiliriz ya da kağıda yazabiliriz.”

➤➔➔ **Öneri:** Çocuk, başka dilde söylediği sözcüğü yazmayı bilmiyorsa, bilen bir arkadaşından yardım isteyebilir. Buna, çocukların seviyelerine göre karar verilir. Yalnızca sözlü olarak dile getirmek de yeterli bulunabilir. Kağıtlar kenara konur.

Dördüncü turda, her çocuk kendi sesini yapar, çemberdeki diğer çocuklar o sesi hep bir ağızdan tekrarlar. Eğitmen tüm sesleri kaydeder, sonunda birlikte dinlerler.

”Şimdi birimizin yaptığı sesi, diğerleri koro şeklinde tekrar edecek. Sırayla bir kişi yapıyor, koro tekrar ediyor, ben de kaydediyorum. Sonra birlikte dinleyeceğiz.”

Beşinci turda, bir ses orkestrası yapılır. Gönüllü bir çocuk, çemberin ortasına geçer ve orkestra şefi gibi, hangi arkadaşını parmağıyla gösterirse, o çocuk kendi sesini çıkarır. Bu hızla yaptığında ortaya bir ses orkestrası çıkar ve o çocuk da bu orkestranın şefi olur; kendi bestesini bu seslerle yapar. Eğitmen sesleri kaydeder.

“Bu turda hepimiz sırayla orkestra şefi olacağız ve kendi melodimizi yaratacağız. Bir kişi ortaya geçecek ve parmağıyla işaret ettiği arkadaşı kendi sesini çıkaracak. Sırayla birkaç arkadaşımızı işaret ederek, istediğiniz melodiği yaratabilirsiniz. Hepsini kaydedip sonra tek tek dinleyeceğiz.”

➤➔➔ **Öneri:** Gönüllü olan her çocuğun ortaya geçerek kendi melodisini yaratması teşvik edilir.

3. ÇIKIŞ ETKİNLİĞİ (5-6 DK)

Çocukların etkinlikte duydukları ses ve sözcükleri tekrar ederek pekiştirmesi ve “eser – ses – sözcük” ilişkisi kurularak eserlerin incelenmesi.

Çocuklardan, odadaki tüm eserlere grupta yapılan sesleri ve söylenen sözcükleri düşünerek tekrar bakmaları istenir. Son olarak çember olunur ve gönüllü bir çocuk ortaya geli. Grup içinde daha önce yapılan seslerden herhangi birini yapar. Çemberdeki çocuklar bu sese karşılık gelen, daha önce kağıda yazılmış olan sözcüğü hatırlamaya çalışır. Sözcüğü ilk hatırlayan yüksek sesle söyler, diğerleri tekrar edebilir. Aynı sözcüğü, bildikleri başka dillerde de söylemeleri istenebilir.

Ek Etkinlik: Son olarak, eğitmen tek bir eser seçer. Sözcüklerin yazıldığı tüm kağıtlar o eserin önünde, yere karışık şekilde dizilir. Çocuklar o esere bakarak aldıkları ilhamla çokdilli bir sözcük kolajı ortaya çıkarır. Bu sözcük kolajının o eserle birlikte bir fotoğrafı çekilebilir. Böylelikle ses kaydının yanında, eserin ve sözcüklerin de görsel kaydı alınmış olur.